Dosarul nr. 1ra-1368/2022

1-20024560-01-1ra-05092022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 noiembrie 2022 mun. Chişinău

Colegiul penal în următoarea componenţă:

Preşedinte Timofti Vladimir

Judecători Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Ciobanu Gheorghii și de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului Munteanu Lilian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022 și a sentinței Judecătoriei Ungheni din 11 august 2021, în cauza penală privindu-i pe

Munteanu Lilian Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx;

Ciobanu Gheorghii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanţă: 20.02.2020-11.08.2021
2. instanţa de apel: 06.09.2021-11.05.2022
3. instanţa de recurs: 05.09.2022 - 09.11.2022

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11.08.2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Munteanu Lilian Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (4) și 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, a fost adaugată total la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2021 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, și a fost stabilit inculpatului Munteanu Lilian pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 35 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Ciobanu Gheorghii Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal a fost suspendată condiţionat executarea pedepsei cu fixarea unui termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă în această perioadă condamnatul nu va săvîrşi o nouă infracţiune şi prin comportare exemplară şi muncă cinstită va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

Potrivit art.90 alin. (6) Cod penal, instanţa de judecată a obligat pe condamnatul Ciobanu Gheorghii în decursul perioadei de probaţiune: a) să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reşedinţa fără consimţămîntul organului competent; b) să nu frecventeze locuri în care se consumă băuturi alcoolice; c) să participe la un program special în vederea reducerii comportamentului violent; g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunităţii pe un termen de 180 ore.

A fost încasat în mod solidar de la Munteanu Lilian și Ciobanu Gheorghii în beneficiul lui Mazuru Vasile cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei. Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Mazuru Vasile privind încasarea prejudiciului material în sumă de 712 lei, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. A fost încasată în mod solidar de la Munteanu Lilian și Ciobanu Gheorghii în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei.

2. Pentru a se pronunţa în cauza dată, în sensul enunţat, instanţa de fond a reţinut că, Munteanu Lilian, în intervalul de timp de la 10 decembrie 2019 ora 20:30 până la 11 decembrie 2019 ora 04.00, aflându-se la domiciliul cet. Ciobanu Gheorghe Xxxxx, situat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx, împreună cu Ciobanu Victor, Ciobanu Gheorghii și Mazuru Vasile, unde consumau băuturi alcoolice, în rezultatul unui conflict, având scopul cauzării vătămării intenționate medii a sănătății altei persoane, împreună cu Ciobanu Victor și Ciobanu Gheorghii Xxxxx i-au aplicat cet. Mazuru Vasile mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și peste corp, cauzându-i leziuni corporale sub formă de: trauma cranio-cerebrală cu tumefiere și hematom la nivelul ochilor, două plăgi - la nivelul nasului și ochiului stâng, fractura oaselor nazale, comoție cerebrală, fracturi ale coastelor VI, VII și VIII pe stânga. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201912D0202 din data de 18.12.2019, leziunile corporale depistate, menționate mai sus, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Ciobanu Gheorghii, în intervalul de timp de 10 decembrie 2019 ora 20:30 până la 11 decembrie 2019 ora 04.00, aflându-se la domiciliul cet. Ciobanu Gheorghe, situat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx, împreună cu Munteanu Lilian, Ciobanu Victor și Mazuru Vasile, unde consumau băuturi alcoolice, în rezultatul unui conflict, având scopul cauzării vătămării intenționate medii a sănătății altei persoane, împreună cu Munteanu Lilian și Ciobanu Victor i-au aplicat cet. Mazuru Vasile mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și peste corp, cauzându-i leziuni corporale sub formă de: trauma cranio-cerebrală cu tumefiere și hematom la nivelul ochilor, două plăgi - la nivelul nasului și ochiului stâng, fractura oaselor nazale, comoție cerebrală, fracturi ale coastelor VI, VII și VIII pe stânga. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201912D0202 din data de 18.12.2019, leziunile corporale depistate, menționate mai sus, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată. Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acţiunile sale intenţionate, Munteanu Lilian și Ciobanu Gheorgii au comis infracţiunea prevăzută de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, individualizată prin *„vătămarea intenţionată medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, adică vătămarea intenționată medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, care nu este periculoasă pentru viaţă şi nu a provocat urmările*

prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătăţii, săvârşită de două sau mai multe."

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Raileanu Mihail în numele inculpatului Muntean Lilian, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie stabilită pedeapsa mai blîndă.

În motivarea apelului a invocat:

- consideră sentința prea aspră;

- inculpatul Munteanu Lilian şi-a recunoscut vina în comiterea infracţiunii de care este învinuit, a solicitat judecarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale conform art. 364[1] Cod de procedură penală. Deşi anterior inculpatul a mai fost condamnat, infracţiunile comise anterior conform clasificării art. 16 Cod penal fac parte din categoria infracţiunilor mai puţin grave;

- consideră neîntemeiate concluziile instanţei că inculpatul Munteanu Lilian nu conştientizează acţiunile sale şi consideră că o altă pedepsă decît închisoarea v- a fi insuficientă şi nu v-a atinge scopul pedepsei penale, deoarece inculpatul a demonstrat contrariul în instanţa de judecată prin faptul recunoaşterii vinovăţieii sale în fapta comisă şi căinţa sinceră manifestată;

- pedeapsa aplicată faţă de inculptaul Munteanu Lilian este prea aspră pentru fapta comisă, şi solicită respectuos instanţei de judecată de a-i stabili lui Munteanu Lilian pentru comiterea infracţiunii conform art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, de care este învinuit o pedeapsă mai blîndă neprivativă de libertate.

3.2 Avocatul Bobu Petru în numele părții vătămate Mazuru Vasile, care a solicitat casarea acesteia parțial în latura civilă, reexaminarea cauzei și emiterea unei hotărîri prin care să fie încasat prejudiciul moral și material în volum deplin.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că:

- timp îndelungat, cauza penală nu a fost examinată din vina inculpaţilor, care nu se prezentau în şedinţa de judecată, ceea ce a servit ca imbold pentru înaintarea unei acţiuni civile conform art. 220 Cod de procedură penală, de încasare a prejudiciului material şi moral. Prejudiciul material a fost confirmat prin bonurile de achitare pentru procurarea medicamentelor prescrise de medic, iar prejudiciul moral a fost calculat reieşind din suferinţele, la care a fost supus în urma acţiunilor criminale ale inculpaţilor;

- instanţa de judecată a admis cererea înaintată, declarându-i pe inculpaţi părţi civilmente responsabile, în cadrul audierilor judiciare inculpaţii nu şi-au expus părerea referitor la dezacordul achitării sumelor invocate de reclamant;

- prin sentinţa din 11.08.2021 a fost respins capătul de cerere de încasare a prejudiciului material în absenţa de probe confirmatoare a achitărilor efectuate, bonurile de plată fiind declarate ca indescifrabile şi insuficiente pentru încasarea sumei pretinse, cu ce nu este de accord;

- consideră incorectă aprecierea mărimii prejudiciului moral. După cum a fost constatat în cadrul urmăririi penale şi confirmate ca probe de instanţa de judecată, cu indicarea lor în rechizitoriu, s-a constat, că de la loviturile primate, Mazuru V. a suportat dureri fizice, de la locul crimei a fost transportat la spital cu ambulanţa, cu

ochii el nu putea vedea fiind inflamată fața în asemenea măsură, a suportat traumatism cerebral, consecinţele căruia sunt manifestate până în prezent şi este necesar continuarea tratamentului timp îndelungat, la fel i-au fost fracturate trei coaste;

- Mazuru V. locuieşte în sat şi personalitatea lui a fost obiect de discuţii a consătenilor timp îndelungat, fapt ce l-a traumat psihologic;

- un imbold pentru a-i acţiona în judecată a fost şi comportamentul inculpaţilor după comiterea crimei, l-au tratat pe Mazuru Vasile cu indiferenţă, nu au încercat nici odată să aplaneze situaţia mizând pe ajutorul unor persoane influiente;

- cu referire la art. 2037 Cod civil, instanţa de judecată incorect a dat apreciere mărimii prejudiciului moral, deoarece este incomparabilă mărimea prejudiciului în condiţii similar, iar mărimea apreciată de instanţă nu poate compensa suferinţele aduse lui Mazuru Vasile, deoarece au fost pricinuite prin acţiuni culpabile reglementate de legea penală. Suma solicitată de Mazuru Vasile corespunde situaţiei invocate şi tuturor circumstanţelor cazului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, a fost respins apelul avocatului Railean Mihai care acţionează în interesele inculpatului Munteanu Lilian, ca fiind nefondat. A fost admis apelul avocatului Bobu Petru care acţionează în interesele părţii vătămate Mazuru Vasile, fiind casată parţial, sentinţa în partea laturii civile şi pronunţată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care s-a încasat de la inculpatul Munteanu Lilan în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral. S-a încasat de la inculpatul Ciobanu Gheorghii în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral. În rest, sentinţa a fost menținută.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel, a considerat că instanţa de fond corect a stabilit circumstanţele de fapt şi de drept, şi just a concluzionat că, inculpaţii Munteanu Lilian şi Ciobanu Gheorghii, sunt vinovaţi de comiterea infracţiunilor incriminate, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricăror dubii vinovăţia lui Munteanu Lilian şi Ciobanu Gheorghii în comiterea faptelor penale incriminate, care au fost elucidate şi constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, concludenței, utilităţii şi veridicităţii, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că, în contextul art. 76, 77 Cod penal, în calitate de circumstanţă atenuantă sau agravantă, în privinţa inculpaţilor Munteanu Lilian şi Ciobanu Gherghii, instanţa de fond nu a identificat. Totodată, instanţa de judecată, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei inculpaţilor Munteanu Lilian şi Ciobanu Gheorghii a ținut cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, care se clasifică în categoria infracţiunilor grave, de motivul acesteia, de persoana celor vinovaţi, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

În acest sens, instanţa de apel a reţinut că, inculpatul Ciobanu Gheorghii se caracterizează pozitiv la locul de trai (f.d. 102), anterior nu a fost atras la răspundere penală (f.d.91), iar inculpatul Munteanu Lilian se caracterizează satisfăcător la locul de trai (f.d. 100), anterior condamnat prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 29 mai 2017 pentru comiterea infracţiunii prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe un termen de 160 ore (f.d.87-88); prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 27 decembrie 2018 pentru comiterea infracţiunii prevăzută de art. 320^1 Cod penal la pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de 1 an (f.d. 89); prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2021 în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii, care nu a fost executată, potrivit informaţiei de la Biroul de Probaţiune Ungheni din 05 aprilie 2021.

La caz, instanţa de apel efectuând o analiză complexă a circumstanţelor cauzei şi a personalităţii inculpaţilor, urmărind în acest sens comportamentul lor în viaţa socială, precum şi cel dinainte şi după săvârşirea infracţiunilor incriminate, a considerat că în coraport cu faptele comise, pericolul social al faptelor, corijarea şi reeducarea acestora, instanţa de fond justificat i-a aplicat lui Munteanu Lilian în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 alin. (4) şi 87 Cod penal, prin cumul de sentinţe, a adaugat total la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2021 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, şi a stabilit lui Munteanu Lilian pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani şi 35 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar inculpatului Ciobanu Gheorghii în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Cu suspendarea condiţionată a executarii pedepsei cu fixarea unui termen de probaţiune de 3 ani.

Totodată, instanţa de apel a considerat că, în privinţa inculpatului Ciobanu Gheorghii, poate fi atins scopul legii penale, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, învederând lipsa circumstanţelor agravante, personalitatea ultimului, care nu are antecedente penale, astfel, este oportun ca, în privinţa inculpatului pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiţionată pe un termen de probă de 3 ani. Or, pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echităţii sociale, corectare a condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane, or, inculpatul urmează să conştientizeze fapta comisă, nu neapărat prin executare reală a pedepsei.

De continuare, în cadrul procesului penal, partea vătămată Mazuru Vasile a înaintat acţiune civilă prin care a solicitat instanţei de judecată încasarea de la inculpaţi în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 712 lei şi prejudiciul

moral în sumă de 25000 lei, precum şi cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 1500 lei .

În baza normelor de drept menţionate, instanța de apel a considerat că, soluţia instanţei de fond, este neîntemeiată, fapt ce denotă că sentinţa urmează a fi casată în partea laturii civile, or, prejudiciul dispus spre încasare din contul inculpaţilor nu corespunde cu proporţionalitatea consecinţelor faptelor comise de inculpaţi, totodată nu poate fi încasat în mod solidar de la inculpaţi.

Ceea ce ţine de prejudiciul moral, instanţa de apel a considerat că, prima instanţa eronat şi neproporţional cu faptele comise, a dispus încasarea în mod solidar de la inculpaţi în beneficiul părţii vătămate doar a sumei de 5000 lei, or, prin infracţiunea săvîrşită, inculpaţii Munteanu Lilian şi Ciobanu Gherghii i-au cauzat părţii vătămate Mazuru Vasile, conform raportul de expertiză medico-legală nr. 201912D0202 din data de 18.12.2019, prin care s-a stabilit la cet. Mazuru Vasile, leziuni corporale sub formă de: trauma cranio-cerebrală cu tumefiere şi hematom la nivelul ochilor, două plăgi - la nivelul nasului şi ochiului stâng, fractura oaselor nazale, comoţie cerebrală, fracturi ale coastelor VI, VII şi VIII pe stânga, care, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătăţii de lungă durată (f.d. 31-32).

Reieşind din circumstanţele cauzei, instanţa de apel a considerat că, în calitate de prejudiciul moral, urmează a fi încasată suma de 5000 lei din contul inculpatului Munteanu Lilian şi suma de 5 000 din contul inculpatului Ciobanu Gheorghii în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile, or, mărimea prejudiciului dat este suficientă pentru a acoperi suferinţele morale cauzate părţii vătămate, ţinând cont în acest sens de semnificaţia valorilor sociale lezate şi prejudiciul cauzat.

Totodată, instanţa de apel a reținut că, suma solicitată spre încasare de către partea vătămată este una exagerată, în situaţia în care, prejudiciul ce va fi încasat din contul inculpaţilor, constituie o satisfacţie echitabilă în coraport cu suferinţele fizice şi psihice cauzate părţii vătămate prin infracţiune, luând în consideraţie totodată şi faptul că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ţine cont atât de gravitatea suferinţelor pricinuite, dar şi de starea materială a inculpaţilor.

6. Hotărârile judecătoreșri adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Avocatul Mîrzîncu A. în numele inculpatului Ciobanu G., care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului indică:

-instanţa de apel ilegal a casat sentinţa în laturaa civilă, deoarece instanţa de fond corect a concluzionat că, partea civilă urmează a se adresa în ordine civilă pentru a demonstra prejudiciul cauzat, ori nu au fost prezentate probe în acest sens;

- inculpatul şi-a recunoscut pe deplin vina, se căieşte sincer în cele comise, este angajat în cîmpul muncii, are la întreţinere 3 copii minori, din care cauză solicită să fie menţinută sentinţa în latura civilă.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Guțan M. în numele inculpatului Munteanu L., care solicită casarea integrală a acestora privind aplicarea pedepsei penale lui Munteanu Lilian, rejudecarea cauzei, cu pronunţarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă şi anume aplicarea faţă de Munteanu Lilian a unei pedepse echitabile, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani şi 35 zile, în conformitate cu art. 84 alin. (4) şi 87 Cod penal, cu suspendarea condiţională a executării pedepsei, pe un termen de probă de 5 ani, conform prevederilor art. 90 Cod penal**.** În rest, cu privire la acţiunea civilă înaintată de către partea vătămată Mazuru Vasile şi cheltuielile de judecată, să fie menţinută sentinţa.

În motivarea recursului indică:

- în cadrul procesului penal inculpatului Munteanu Lilian i-a fost violat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din CEDO. Astfel, Curtea de Apel Chişinău a refuzat nemotivat la solicitările apărătorului în şedinţa de judecată de a întreprinde toate măsurile de rigoare de citare, de căutare în privinţa inculpatului Munteanu Lilian;
- instanţele de fond nu au luat în consideraţie motivele invocate de apărător, expuse atît în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, cît şi în apel, mai mult ca atît au fost respinse ca nefondate, apreciindu-le critic, fiind luată poziţia părţii acuzării, ceea ce duce la concluzia de neimparțialitate a judecătorului la examinarea cauzei penale în instanţa de lond, precum și independenţa completului de judecată a Curţii de Apel Chișinău, deoarece decizia este bazată pe aprecierea probelor de către prima instanţă;
- instanţa de fond prin sentinţa de condamnare, menţinută prin decizie, neîntemeiat a aplicat o pedeapsă mai aspră inculpatului Munteanu Lilian, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei conform art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) din Cod penal;
- instanţele de fond neîntemeiat nu au constatat circumstanţele atenuante în prezenta cauză penală în privinţa lui Muntean Lilian şi anume: a contribuit activ la descoperirea infracţiunii în cauză, comportamentul inculpatului în timpul şi după consumarea infracţiunii, a recunoscut vina în săvîrşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin ce a contribuit la soluţionarea cauzei penale în procedură simplificată cât mai operativ, cu cheltuieli reduse, se căieşte sincer, este tînăr, la evidența medicului psihiatru şi narcolog nu se află, pe viitor a declarat cu responsabilitate că nu va mai încălca legea, regretă de cele întîmplate. Pornind de la cele expuse, partea apărării consideră că, circumstanţele atenuante micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, iar pedeapsa aplicată este prea aspră în privinţa lui Munteanu Lilian, fiind echitabil aplicarea unei pedepse mai blînde, conform art. 90 Cod penal;
- legea nu interzice aplicarea prevederilor art. 76 şi 90 Cod penal;
- corectarea şi reeducarea inculpatului Munteanu Lilian este posibilă cu aplicarea unei pedepse penale, sub formă de condamnare, cu suspendarea condiţionată a pedepsei conform prevederilor art. 90 Cod penal;

-instanţa de fond, cât şi instanţa de apel nu a ţinut cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunilor săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează răspunderea penală;

- consideră justificată aplicarea unei pedepse minimale echitabile faptei săvîrşite faţă de inculpatul Munteanu Lilian şi în temeiul art. 84 alin. (4) şi 87 Cod penal, prin cumul de sentinţe, aplicarea unei pedepse penale definitivă, sub formă de condamnare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, din motivul că, nu este raţional ca inculpatul Munteanu Lilian să execute pedeapsa stabilită şi corectarea este posibilă fără a fi izolat de societate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^1) Cod de procedură penală, procurorul a depus referinţă privind opinia asupra recursurilor declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece pedeapsa aplicată inculpaților este echitabilă, iar prejudiciul moral întemeiat a fost încasat, acesta nu necesită a fi demonstrat prin probe, dar rezultă din acțiunile infracționale ale inculpaților.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Aşadar, în prezenta speţă, în recursurile declarate, avocații indică la temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 10) Cod de procedură penală, și anume că *cauza a fost judecată în primă instanţă sau în apel fără citarea legală a unei părţi sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta şi de a înştiinţa instanţa despre această imposibilitate; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, s-au aplicat pedepse individualizate, contrar prevederilor legale,* nefiind de acord cu faptul că, instanța de apel a refuzat nemotivat solicitările de a întreprinde toate măsurile de citare, de căutare a inculpatului Munteanu L., la fel și dezacordul cu condamnarea la pedeapsă reală cu închisoare a lui Munteanu L., solicitând aplicarea în privinţa acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, la fel să fie menținută sentința în latura civilă.

Ce ţine de temeiul prevăzut la pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și invocat de avocatul Guțan M., Colegiul penal menționează, că acest temei poate fi aplicat atunci când cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Din textul recursului declarat de avocatul Guțan M. se evidențiază, că apărătorul critică, că instanța de apel a refuzat nemotivat solicitările de a întreprinde

toate măsurile de rigoare de citare, de căutare a lui Munteanu L., însă Colegiul penal reține că, în conformitate cu prevederile art.413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanţă, cu excepţiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secţiunea 1. Totodată dispoziția art.412 alin. (3), (4), (5), (7) Cod de procedură penală, prevede că, judecarea apelului se face cu citarea părţilor şi înmînarea copiilor de pe apel. Judecarea apelului are loc în prezenţa inculpatului, cînd acesta se află în stare de arest, cu excepţia prevăzută în art. 321 alin.(2) pct.2). Neprezentarea părţilor legal citate în instanţa de apel nu împiedică examinarea cauzei.

Colegiul penal reține că, în prezenta speță inculpatul Munteanu L. a fost prezent în ședința de judecată a primei instanțe, prin care acestuia, i-a fost aplicată pedeapsă cu închisoare, cu executarea reală a acesteia, însă s-a dispus ca termenul executării pedepsei cu închisoare se va calcula din data reținerii, ultimul neaflându-se în stare de arest. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Raileanu M. în numele inculpatului Munteanu L. și de către avocatul Bobu A. în numele părții vătămate, astfel în instanța de apel au fost citați legal prin aviz de recepție inculpații, partea vătămată, pentru data de 27.10.2021 și data când s-a examinat cauza 11.05.2022 (f.d.3, 6-10, 21-24 v. II). Astfel, Colegiul penal atestă că, în şedinţa instanţei de apel judecata a avut loc cu participarea procurorului și a avocaților inculpaților, dar în lipsa inculpaților, părții vătămate și avocatului acestuia, care au fost citați legal, în conformitate cu prevederile art. 412 alin. (3) Cod de procedură penală, însă nu s-au prezentat la ședința de judecată, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, precum că neprezentarea părţilor legal citate în instanţa de apel nu împiedică examinarea cauzei, întemeiat a purces la judecarea apelurilor avocatului Raileanu M. în numele inculpatului Munteanu L. și a avocatului Bobu A. în numele părții vătămate, în lipsa inculpaților și a părții vătămate, citați legal, dar cu prezența avocaților inculpaților, nefiind încălcate careva drepturi ale inculpaților. Reieșind din cele expuse, Colegiul penal respinge critica precum că, Curtea de Apel Chişinău a refuzat nemotivat la solicitările apărătorului în şedinţa de judecată de a întreprinde toate măsurile de rigoare de citare, de căutare în privinţa lui Munteanu Lilian.

Pe cazul *Kattan v. România (21.01.2014),* Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art.6 CEDO, întrucât instanța şi-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – <u>examinarea cauzei în lipsa sa.</u>

În ipoteza în care o persoană <u>a avut cunoștință despre desfășurarea judecății şi cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor,</u> este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei. Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută şi prin Rezoluția nr.75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă.

Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa şi că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, inculpatul Munteanu L. avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea, mai mult ca atât că, în instanța de apel se examina apelul avocatului acestuia, inculpatul Munteanu L. fiind citat legal, nu s-a prezentat în instanța de apel, astfel a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. Mai mult ca atât, inculpatul a fost reprezentat în instanța de apel de către avocatul Guțan M., care a prestat asistenţă juridică pe cât de posibil eficientă, pentru atingerea scopului propus de inculpat şi anume admiterea apelului, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și respingerea apelului declarat în numele părții vătămate.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, în speţa dată nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

Totodată, analizând temeiurile invocate pentru recursuri și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în raport cu circumstanţele şi materialele cauzei, Colegiul consideră, că în prezenta speţa nici unul din ele nu şi-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, iar instanţa de apel şi-a motivat just soluţia adoptată, acordând deplină eficienţă prevederilor art. 61 şi 75 Cod penal, la soluţionarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privinţa inculpaților, stabilită conform sancţiunii art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, ţinând cont şi de dispoziţiile art. 364^1 alin. (8) Cod de procedură penală.

Aşadar, Colegiul penal reţine, că inculpații au fost trimiși în judecată pentru săvârşirea unei infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364^1 Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului şi respectiv, reeducarea şi reintegrarea sa socială, cât şi dimensiunea fenomenului infracţional şi aşteptările societăţii faţă de mecanismul justiţiei penale, pentru a realiza o proporţionalitate reală între aceste aspecte.

Potrivit alin. (8) art. 364^1 Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârşirea faptelor imputate în rechizitoriu şi a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanţă prin încheiere protocolară (f.d. 221 verso v. I), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunităţii şi de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sancţiunea art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de 5 la 7 ani, calificându-se conform art. 16 Cod penal, ca infracţiune gravă.

Prin urmare, învederând prevederile art. 364^1 alin. (8) Cod de procedură penală, care sânt valabile în cazul dat pentru inculpatul, Munteanu L., prin sentință a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În

baza art. 84 alin. (4) și 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, a fost adaugată total la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2021 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, și a fost stabilit inculpatului Munteanu Lilian pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 35 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, soluție menținută de instanța de apel în acestă parte.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracţiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod şi în conformitate cu dispoziţiile Părţii Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364^1 Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată va ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale acestuia.

Raportând cele menţionate la cazul supus judecării, instanţa de recurs consideră că, în mod just inculpatului Munteanu L. i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, la fel fiindu-i aplicate și prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal. Instanţele motivând corespunzător temeiurile neaplicării pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe o perioadă de probaţiune, conform art. 90 Cod penal.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanţa de apel just a ţinut cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, care se clasifică în categoria infracţiunilor grave, în contextul art. 76, 77 Cod penal, careva circumstanţă atenuantă sau agravantă, în privinţa inculpatului Munteanu Lilian nu a fost identificată, inculpatul Munteanu Lilian se caracterizează satisfăcător la locul de trai (f.d. 100), anterior condamnat prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 29 mai 2017 pentru comiterea infracţiunii prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe un termen de 160 ore (f.d.87-88); prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 27 decembrie 2018 pentru comiterea infracţiunii prevăzută de art. 320^1 Cod penal, la pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de 1 an (f.d. 89); prin sentinţa Judecătoriei Ungheni din 28 ianuarie 2021 în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 140 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii, care nu a fost executată, potrivit informaţiei de la Biroul de Probaţiune Ungheni din 05 aprilie 2021.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține că instanțele de fond întemeiat au constatat că, pedeapsa solicitată de avocatul inculpatului Munteanu L., cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va contribui la atingerea scopului pedepsei penale, nu va corecta şi resocializa inculpatul Munteanu L., în scopul prevenirii săvîrşirii de noi infracţiuni. De asemenea, recunoaşterea vinei de către inculpat şi examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale potrivit prevederilor art.364^1 Cod de procedură penală, nu îndreptăţeşte fapta

comisă de el şi deci, nu poate genera aplicarea unei pedepse neechitabile, care nu-şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a lui, pentru a nu admite pe viitor săvârşirea unor astfel de infracţiuni.

La fel, Colegiul penal relevă, că conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârșite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârșite din imprudenţă, instanţa de judecată, ținând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracţiune şi, prin comportare exemplară şi muncă cinstită, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.*

Deci, o condiţie prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal constituie concluzia instanţei că nu este raţional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanţei de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar şi fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanţa de judecată ţine cont de totalitatea condiţiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârşirea faptei, după săvârşirea faptei, în timpul judecăţii, precum şi alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătoreşti.

În contextul dat, instanţa de recurs, totuşi precizează, că prin îndeplinirea condiţiilor prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocaţie a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Ţinând cont însă, de prevederile legale enunţate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate considerentele instanţelor de fond că, în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanţe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privinţa inculpatului Munteanu L., în baza art. 90 Cod penal, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanţiile unei conduite, ce ar permite instanţei de judecată de a da dovadă de clemenţă, deoarce se atestă faptul că, comiterea infracţiunilor, pentru inculpatul Munteanu L. a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei cu suspendrea condiționată a executării acesteia, în baza art. 90 Cod penal, nu-şi va produce efectul, pentru ca inculpatul să-şi facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Cu referire la un alt motiv de critică din recurs, prin care menţionează, că inculpatul a recunoscut vina în săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se căieşte sincer, este tînăr, la evidenţa medicului psihiatru şi narcolog nu se află, pe viitor a declarat cu responsabilitate că nu va mai încălca legea, regretă de cele întîmplate, instanţa de recurs consideră, că împrejurările în cauză au fost luate în

consideraţie de instanţele de fond, însă acestea nu sunt suficiente pentru a răsturna soluţia adoptată în cauză, ţinând cont de personalitatea inculpatului.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanţele de fond au ţinut cont de toate circumstanţele cauzei şi au aplicat inculpatului Munteanu L. o pedeapsă echitabilă şi conformă prevederilor legale, luând în consideraţie toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect şi în aşa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul statuează, că pedeapsa individualizată în privința inculpatului Munteanu L., de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni, atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

La fel, Colegiul penal respinge și argumentele recurenților în sensul că instanța de apel neîntemeiat a casat sentința în latura civilă, deoarece prima instanță întemeiat a concluzionat că partea civilă urmează a se adresa în ordine civilă pentru a demonstra prejudiciul cauzat, deoarece nu au fost prezentate probe în acest sens. În acest sens, instanța de recurs atestă că, instanța de apel s-a expus motivat și asupra soluției de încasare de la inculpatul Munteanu Lilan în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral și de la inculpatul Ciobanu Gheorghii în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile suma de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral.

În acest sens, instanța de apel întemeiat a reținut că, prima instanţa eronat şi neproporţional cu faptele comise, a dispus încasarea în mod solidar de la inculpaţi în beneficiul părţii vătămate doar a sumei de 5000 lei, or, prin infracţiunea săvîrşită, inculpaţii Munteanu Lilian şi Ciobanu Gherghii i-au cauzat părţii vătămate Mazuru Vasile, conform raportul de expertiză medico- legală nr. 201912D0202 din data de 18.12.2019, prin care s-a stabilit la cet. Mazuru Vasile, leziuni corporale sub formă de: trauma cranio-cerebrală cu tumefiere şi hematom la nivelul ochilor, două plăgi - la nivelul nasului şi ochiului stâng, fractura oaselor nazale, comoţie cerebrală, fracturi ale coastelor VI, VII şi VIII pe stânga, care, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătăţii de lungă durată. (f.d. 31-32).

Opozant celor invocate de către recurent, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 2037 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensaţiei pentru prejudiciul moral se determină de către instanţă în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al făptuitorului prejudiciului şi de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ţinând cont de aceste împrejurări, se urmăreşte scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogăţire fără just temei. Astfel, instanţa de recurs menţionează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanţa de judecată prin evaluare.

În susţinerea celor enunţate, instanţa de recurs menţionează şi jurisprudenţa CtEDO, cauza *Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003*), unde Curtea a statuat, în principiu, că *„atunci când victima unei infracţiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calităţii de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracţiunii, ci şi repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit".*

În urma celor expuse, Colegiul penal reține că instanţa de apel întemeiat a considerat că în calitate de prejudiciul moral, urmează a fi încasată suma de 5000 lei din contul inculpatului Munteanu Lilian şi suma de 5 000 din contul inculpatului Ciobanu Gheorghii în beneficiul părţii vătămate Mazuru Vasile, or, mărimea prejudiciului dat este suficientă pentru a acoperi suferinţele morale cauzate părţii vătămate, ţinând cont în acest sens de semnificaţia valorilor sociale lezate şi prejudiciul cauzat. Totodată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, s-a ţinut cont atât de gravitatea suferinţelor pricinuite, dar şi de starea materială a inculpaţilor.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 5), 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluţiei adoptate de instanţa de apel, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Ciobanu Gheorghii și de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului Munteanu Lilian, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Ciobanu Gheorghii și de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului Munteanu Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală privindu-i pe **Munteanu Lilian Xxxxx** și **Ciobanu Gheorghii Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunţată la data de 08 decembrie 2022.

Preşedinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Plămădeală Ghenadie